

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1146/21-E

Název	Základní škola Brněnec, Moravská Chrastová 100, okres Svitavy
Sídlo	Moravská Chrastová 100, 569 04 Brněnec
E-mail	reditelna@zsbrnenec.cz
IČ	75016338
Identifikátor	650052366
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Lenka Kašparová
Zřizovatel	obec Brněnec
Místo inspekční činnosti	Moravská Chrastová 100, 569 04 Brněnec Brněnec 28, 569 04 Brněnec Moravská Chrastová 39, 569 04 Brněnec
Termín inspekční činnosti	12., 15. a 16. 11. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost byla vykonána podle § 174 odst. 6 písm. zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Předmětem inspekční činnosti bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou vykonávané podle § 174 odst. 2, písm. b) a c) školského zákona, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Brněnec, Moravská Chrastová 100, okres Svitavy (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Ve škole je 9 tříd, v nichž se ke dni zahájení inspekční činnosti vzdělávalo 173 žáků (kapacita 350 žáků). Škola ke dni inspekční činnosti evidovala 27 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Zájmové vzdělávání žáků probíhá ve dvou plně obsazených odděleních školní družiny s 50 žáky. Školní jídelna poskytuje stravování nejen žákům a zaměstnancům školy, ale v rámci doplňkové činnosti také cizím strážníkům.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola využívá ke své činnosti tři budovy. První tři ročníky a dvě oddělení školní družiny jsou umístěny v budově v Brněnci, která se nachází ve vzdálenosti asi 800 metrů od hlavní budovy. Ostatní ročníky a vedení školy jsou v hlavní budově v centru Moravské Chrastové. Kvůli prostorovým omezením je v hlavní budově kromě kmenových učeben jen několik odborných pracoven – počítačová, moderně vybavená cvičná kuchyňka a školní dílna v prostoru bývalé tělocvičny, která poskytuje dostatečný prostor k budování pracovních návyků a manuálních dovedností žáků školy.

Během posledního roku zřizovatel postavil novou tělocvičnu (sportovní halu), která je propojená s budovou školy a plnohodnotně přispívá výuce tělesné výchovy, ale i pro odpolední zájmové kroužky. Absence odborné učebny přírodovědných předmětů a ne zcela vyhovující podmínky pro ukládání pomůcek zvyšují náročnost přípravy a výuky, hlavně v oblasti laboratorních prací, demonstračních a žákovských pokusů z přírodovědných předmětů. Vestibul u hlavního vchodu do budovy slouží jako školní knihovna a zároveň studovna se třemi počítači. Ve spolupráci se zřizovatelem jsou postupně zlepšovány materiálně-technické podmínky školy (nově zrekonstruované toalety v hlavní budově apod.)

Ředitelka školy díky svému dlouholetému působení ve funkci získala bohaté zkušenosti, jež uplatňuje při řízení, které je založené na otevřené komunikaci se všemi účastníky vzdělávání. Některé kompetence jsou účelně delegovány dalším zaměstnancům (výchovná poradkyně, metodička prevence), metodickému sdružení a předmětovým komisím. Pedagogická rada řeší záležitosti podstatné pro realizaci vzdělávání, k dílčím úkolům včetně jejich vyhodnocování se vyjadřují i předmětové komise. Roční plán školy je navázán na koncepci školy a umožňuje reflektovat vývoj a potřeby školy v oblasti samotné výuky, ale i vzdělávání zaměstnanců, materiálního zabezpečení a kontrolní činnosti. Ředitelka školy systematicky provádí vlastní hodnocení školy, které slouží jako zpětná vazba pro kontrolu naplňování plánu a koncepce školy a také cíleně sleduje výsledky vzdělávání.

Hospitační činnost ve škole zahrnuje nejen hospitace ze strany vedení školy, ale i vzájemné hospitace pedagogů, díky čemuž vyučující sdílejí zajímavé metody a inspiraci k výuce a zároveň mají lepší náhled na svou vlastní pedagogickou činnost. Začínající vyučující podporuje nejen vedení školy, ale i uvádějící vyučující, kteří předávají a sdílejí své zkušenosti. Formální nedostatky v některých dokumentech školní družiny a jídelny byly odstraněny během inspekční činnosti.

Škola má zřízené školní poradenské pracoviště, kde působí výchovná poradkyně, školní metodička prevence a vyučující I. stupně. Jejich odbornost a vzájemně otevřená komunikace a pravidelná spolupráce přispívá ke zlepšení práce a přístupu nejen k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, ale i všemi dalšími žáky školy, kteří pomoc a podporu potřebují. Výchovná poradkyně koordinuje přístup ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími

potřebami, informuje ostatní vyučující o jejich potřebách a hospituje v hodinách, aby mohla sledovat práci s těmito žáky. Škola na základě znalosti a vyhodnocení potřeb žáků školy realizuje systém vlastních podpůrných aktivit, kterými jsou zejména doučování v matematice a českém i anglickém jazyce. Podle potřeby vyučující poskytují individuální konzultace i v dalších předmětech. Metodická prevence zpracovává aktuální minimální preventivní program, který odpovídá potřebám školy. Program obsahuje strategii předcházení šikaně, kyberšikaně, užívání návykových látek a dalším projevům rizikového chování, podle které všichni pedagogové postupují. Škola cíleně pracuje se vztahy ve třídě a ve škole prostřednictvím společně vytvářených vztahových pravidel, realizací projektových dnů, exkurzí a výletů, a také v rámci výuky některých předmětů.

V důsledku dlouhého období distanční výuky nebyla škola schopná zcela naplnit výstupy ŠVP. Tuto situaci vyučující reflektovali, zpracovali přehledy s dosaženými a plně odučenými výstupy, částečně odučenými i s těmi, které nebyly odučeny vůbec, a bylo možné je přesunout do jiných ročníků. Práce se vzdělávacím obsahem je průběžně sledována a průběžně zaznamenávána.

Škola podporuje pohybové aktivity žáků nejen v tělesné výchově, ale nabízí i několik zájmových kroužků zaměřených na sportovní vyžití, jako je například stolní tenis, florbal apod.

Kromě běžných dotací na provoz a neinvestiční výdaje škola aktivně získává další finanční prostředky např. z projektů Evropské unie Šablony III. Tyto prostředky škola použila na doučování, ICT techniku, asistentku a projektové dny. (Dříve Šablony II.) Škola získala finanční prostředky také z IROPu (Integrovaný regionální operační program) na vybavení dílen.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným rysem sledovaných hodin byla promyšlená příprava výuky, převládající klidný a vstřícný přístup k žákům a jejich vhodná motivace. K bezproblémové adaptaci žáků prvního ročníku na školní docházku napomáhal empatický přístup učitelky. Ve většině hodin na prvním stupni vycházel vzdělávací cíl především z očekávaných znalostí a dovedností žáků. Účelně byly využívány didaktické pomůcky a podpůrné materiály napomáhající k upevnování a procvičování učiva. Výukové možnosti žáků se speciálními vzdělávacími potřebami byly většinou zohledňovány částečnou úpravou organizace činností a k průběhu jejich vzdělávání přispívala efektivní spolupráce vyučující, další učitelky a asistentky pedagoga. Při čtení a psaní byli žáci důsledně vedeni ke správnému držení těla, dodržování bylo průběžně usměrňováno. Vyučující aktivně vedli žáky k rozvoji čtenářské gramotnosti formou různých činností a úkolů např. hlasitým čtením, převyprávěním přečteného textu, hledáním odpovědí na otázky v přečteném textu. Ve většině hodin byly zařazeny prvky činnostního učení, což se odrazilo v zaujetí žáků při vlastní práci.

Na druhém stupni frontální výuku většinou vhodně doplňovala samostatná práce žáků a občas i práce ve skupinách s prvky kooperativního učení. Dostatek času byl věnován procvičování a upevnování získaných znalostí a dovedností. Výuka byla propojená s životními situacemi, úspěšně byly uplatňovány mezipředmětové vztahy. Použití didaktické techniky zvyšovalo názornost výuky a motivaci žáků. Ojediněle byla zaznamenána práce s informacemi a kritickým přístupem k nim. Vyučující většinou uplatňovali pestré metody a formy práce, střídali činnosti, zohledňovali individuální možnosti žáků. V některých hodinách byla zaznamenána různá obtížnost úloh, které si žáci mohli volit a vstřícný přístup a nápomoc ze strany vyučujících vůči žákům nejen se speciálními vzdělávacími potřebami.

Výuka ve většině sledovaných hodin byla prokládána krátkými fyzickými aktivitami, díky nimž se žáci aktivizovali, přerušili rutinu výuky a s větší energií a nadšením pokračovali dál v učení. Připravená bohatá nabídka činností v hodině občas vedla k tomu, že při realizaci některých aktivit žáci pracovali v rychlejším tempu a části z nich se nedostávalo prostoru pro jejich úspěšné dokončení (např. v hudební výchově). Při řízených rozhovorech vyučující většinou podporovali souvislejší vyjadřování žáků ve větách. Ke slovu se během výuky dostala většina žáků. V závěru většiny vyučovacích hodin se vyučující na prvním i druhém stupni ve velké míře zaměřovali na uzavření hodiny s ověřením dosaženého cíle, zhodnocením práce žáků a prvky sebehodnocení žáků. Někdy snaha o uzavření hodiny byla zbytečně přenesena do přestávky, kdy již žáci sdělovaným informacím nevěnovali pozornost. Pro efektivní práci s ověřováním dosažených cílů je třeba přizpůsobit čas na konci vyučovací hodiny tak, aby ověřování cíle bylo účelné a smysluplné.

V posledním období odešlo několik vyučujících na rodičovskou dovolenou a výuka je v současné době zajišťována vyučujícími bez odborné kvalifikace ve větší míře, než je ve škole obvyklé. Tato skutečnost se neodráží negativně na vývoji a vzdělávání žáků, nicméně některé nedostatky ve sledovaných hodinách tím mohou být ovlivněny. Ředitelka prokazatelně vyvíjí snahu o získání kvalifikovaných a aprobovaných vyučujících, v mezidobí se snaží pomoci vyučujícím prostřednictvím cíleného vedení a pomoci ostatních vyučujících tak, aby dopady této situace byly co nejmenší.

Zájmové vzdělávání žáků probíhá ve dvou plně kapacitně obsazených odděleních školní družiny. Ke své činnosti mají příznivé prostorové podmínky, které jsou průběžně dále zlepšovány. Vybavenost vytváří dobré estetické zázemí pro různorodé činnosti. Žáci se sami svými pracemi podílejí na úpravě a výzdobě prostor školní družiny i školy. Činnost školní družiny je kromě výchovně vzdělávacích cílů zaměřena také na výchovu účastníků ke smysluplnému trávení volného času s častými pohybovými činnostmi ve venkovním prostředí. Nabídka odpoledních činností je rozšířena o výtvarný kroužek a kroužek anglického jazyka. Školní družina má možnost ke svým aktivitám využívat venkovní hřiště a podle potřeby i další prostory ve škole.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V oblasti hodnocení žáků je přínosem portfolio, které má každý žák od prvního až do posledního ročníku. Zakládají si do něj nejen svá výtvarná díla, ale i různé projekty, testy a další práce, které reflektují jejich postup základní školou a vývoj jejich práce, projevu a jejich samotných. Portfolio má i sama škola, kde jsou dokumenty obrazové i textové o činnosti školy během celého školního roku. Tato portfolia potom slouží jako jeden z podkladů pro vypracovávání výroční zprávy o činnosti školy.

Průběžné výsledky vzdělávání žáků škola sleduje zejména prostřednictvím jednotlivých čtvrtletních i pololetních hodnocení. Cíleně vyhodnocuje i úspěšnost při přijímání k dalšímu vzdělávání. V prospěchu žáků ve školním roce 2020/2021 nedošlo k výraznějšímu zhoršení a dopady distanční výuky se škola snaží eliminovat cílenou nabídkou doučování, konzultací a prací nejen s žáky, ale i s jejich rodinami. Škola začala využívat systém Bakaláři, který umožňuje nejen průběžný zápis známek, k nimž mají přístup zákonní zástupci, ale také jeho prostřednictvím může škola informovat zákonné zástupce a vést veškerou dokumentaci o žácích. Škola cíleně pracuje s žáky, a to se projevuje na nízkém počtu kázeňských opatření.

Žáci se pravidelně zapojují do velkého množství soutěží a projektů, což poskytuje informace o znalostech a dovednostech žáků nejen škole, ale i zákonným zástupcům a veřejnosti. V uplynulém období došlo k omezení těchto aktivit v souvislosti s opatřeními souvisejícími

s epidemií Covid-19, ale i přesto žáci školy dosáhli zajímavých výsledků na okresní i krajské úrovni. V podzimním kole soutěže v anglickém jazyce *WocaBee* se žáci třetí třídy umístili na třetím místě v krajském kole, v celorepublikovém kole soutěže *Dávají za nás ruku do ohně* získala čtvrtá třída třetí místo v kategorii kolektiv I. stupně ZŠ.

Nejvýznamnějším partnerem školy je zřizovatel, který podporuje rozvoj materiálních podmínek. Škola spolupracuje také s místními mateřskými školami, podnikateli i různými organizacemi a spolky (myslivecké sdružení, hasiči, policie apod.).

Závěry

Vývoj školy

- Výstavba tělocvičny se zázemím,
- rekonstrukce sociálního zařízení v hlavní budově i ve staré budově v Brněnci,
- vybudování učebny pro rozvoj polytechnického vzdělávání v prostoru bývalé tělocvičny.

Silné stránky

- Komunikace napříč celou školou, přátelská a podporující atmosféra,
- dobře nastavený systém řízení školy,
- vzájemné hospitace vyučujících,
- podpora dovednosti sebehodnocení žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Chybějící učebna přírodovědných předmětů,
- vyšší počet hodin vyučovaný učiteli bez odborné kvalifikace.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zvýšit účinnost kontroly a vedení učitelů bez odborné kvalifikace,
- využívat při plánování vzdělávání pedagogů výsledků kontrolní činnosti i s ohledem na chybějící odbornou kvalifikaci učitelů,
- vybudovat učebnu přírodovědných předmětů,
- zaměřit se na zařazování účelně vedených závěrů hodin s dostatečným časovým prostorem.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csic.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 11. 11. 2021
2. Školní řád s účinností od 1. 9. 2021
3. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 1. 9. 2021
4. Vnitřní řád školní jídelny s účinností od 1. 9. 2021
5. Koncepce rozvoje školy
6. Plán práce na školní rok 2021/2022
7. Plán školní družiny na školní rok 2021/2022
8. Školní vzdělávací programy platné ve školním roce 2021/2022
9. Dokumenty o realizaci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2021/2022 (výběr)
10. Zápisy z jednání pedagogické rady za školní roky 2020/2021 a 2021/2022
11. Zápisy z jednání metodických sdružení za školní roky 2020/2021 a 2021/2022
12. Zápisy z jednání školské rady za školní roky 2020/2021 a 2021/2022
13. Rozvrhy hodin ve školním roce 2021/2022
14. Třídní výkazy a matrika pro školní rok 2021/2022 (výběr)
15. Třídní knihy pro školní roky 2020/2021 a 2021/2022 (výběr)
16. Personální dokumentace k odborné kvalifikaci pedagogických pracovníků (výběr)
17. Doklady z oblasti bezpečnosti práce a ochrany zdraví (výběr)
18. Dokumentace výchovného poradenství a preventivních programů za školní rok 2021/2022
19. Dokumentace k přijímání žáků ke vzdělávání ve školním roce 2020/2021
20. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2020/2021
21. Celoroční zpráva školní družiny za rok 2020/2021

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Hana Řebíčková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Petra Holánková, školní inspektorka

Mgr. Jan Kozák, kontrolní pracovník

Mgr. Hana Řebíčková v. r.

Mgr. Petra Holánková v. r.

Mgr. Jan Kozák v. r.

V Pardubicích 6. 12. 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Lenka Kašparová, ředitelka školy

Mgr. Lenka Kašparová v. r.

V Moravské Chrastové 14. 12. 2021